

אשר ישדאל

פרשת
שופטים
תשפ"ו

גליון
תקכ"ז

השיעור השבועי

מפי מורינו הרה"צ
רבי יצחק שמואל אהרן לעוזר שליט"א

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 073-388-6654, בארה"ב: 605-477-4445

השיעור נמסר בעיר האבות – קרית ארבע היא חברון אחר תפילה במערת המכפלה וקבר ישי ורות

מצינו בתורה הקדושה בפרשת שלח,
בעת שנכנסו המרגלים לתור את הארץ,
קבל יהושע בן נון ברכה מאת הקדוש-
ברוך הוא על ידי משה רבנו: **'י"ה יושיעך**
מעצת המרגלים'; אך כלב בן יפנה לא
קבל ברכה מיחדת, ומה הוא עשה? הוא
ברח למערת המכפלה!

שואל הזר הקדוש (שלח, דף קנח): איך
כלב עשה דבר כה מסכן? הלא היו שם
הענקים - 'אחימן ששי ותלמי', ואיך כלב
הכניס עצמו בסכנה גדולה? אומר הזר
הקדוש: **'מאן דאיהו בדוחקא, לא אסתכל**
מד' - מי שהוא בדחוק, הוא לא מסתכל

"יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם",
כמה עלינו להודות להקדוש-ברוך הוא
על שזכינו להגיע לראש-חדש אלול - ליל
חמישי פרשת שבטים, וזכינו במתנת חנם
להגיע לקברי האבות הקדושים והאמהות
הקדושות, ומעלת הענין הזה אי אפשר
לתאר ולשער!

הרי תמיד אנחנו מתעוררים על **'תפלת**
האבות על הבנים', וכמה שיש הענין ביותר
כשזוכים למעשה להגיע לקברי האבות
- למערת המכפלה, אל שערי הגן-עדן,
ששם קבורים אדם וחוה, אברהם ושרה,
יצחק ורבקה, יעקב ורָחֵל.

על שום דבר!

נוראים ונפלאים על חדש אלול, ואיך שקל
הקדשה של האדם תלויה בחדש אלול!

והענין מכה בכמה מקומות בדברי
רבנו בכני של **פונת אלול**, ואמנם זה
שיך **כל השנה** אבל במיוחד כשמגיע **חדש
אלול** - זה מאיר ביותר לעובדא ולמעשה:

רבנו מגלה לנו שזהו כל סוד התשובה:
'פקי ברצא ופקי בשוב'; אדם צריך תמיד
להתעורר **'מעכשו להתקדם קדימה'**, שזהו
'פקי ברצא' - לרוץ להקדוש ברוך הוא,
ולרוץ לצדיקים! ובאותו זמן צריך להיות
גם **'פקי בשוב'**^[א] - בעת שלא 'הולך' לו
בדיוק כמו שרצה וכמו שחשב ונתאר,
הוא מתחזק ויודע שגם זה הוא רצון
הקדוש ברוך הוא!

ופעם אמר רבנו ז"ל על עצמו, שהענין
של **'רצוא'** - איננו 'עבודה גדולה' אצלו...
כי רבנו ז"ל השיג בכל רגע עוד יותר ועוד
יותר... אלא החדוש של רבנו הוא **'שוב'**
- איך אדם יכול להחזיק עצמו כשעובר
עליו מה שעובר! יש לו רצונות מאד
גדולים, הוא רוצה להתקרב אל הקדוש
ברוך הוא, אבל לא בכל פעם עולה בידו
רצונו... ומה הוא עושה בכזה מצב? הוא
לא נופל ב'אוש ודכאון' מה יהיה אתי...
הוא **'פקי בשוב'**!

כלב בן יפנה הרגיש שנמצא במצב
מאד דחוק ומסכן [יותר 'סכנת הנפיש'
מאשר 'סכנת הגורף'], וממילא **'לא אסתכל
מדי'** - הוא לא הסתכל על שום דבר,
וברח אל האבות הקדושים, וזכה לפעל
ישועה שלמה - הן בשבילו, והן לדורות
עולם [וזכה לקבל במתנה את חברו,
שהיא נחלתו, עיר ירשתו].

**כלב בן יפנה מסר נפשו, ולא הסתכל
על שום דבר** - **'אני צריך לברח להקדוש
ברוך הוא! אני צריך עזרה! ומי יעזר לי?
מי יעמד בעדי? מי יתן לי תמיכה?'** - הוא
הבין שיש לו מקום מצוין ומעלה: לברח
אל האבות הקדושים והאמהות הקדושות!
ושם הוא פעל ישועה - שזכה להציל את
עצמו, ונכנס לארץ ישראל, וקבל את העיר
חברון שבה יש את מערת המכפלה - שערי
הגן עדן...

גם הסבתא של דוד המלך - וממילא
הסבתא של רבנו ז"ל: רות, וכן **'שי אבי דוד
קבורים כאן בעיר חברון, איזו התעוררות
עלינו לקבל - לחדש את עצמנו, ולהכין את
עצמנו לקראת חדש אלול הקדוש'**

רבנו ז"ל גלה לנו כל־כך הרבה דברים

מתחיל כל יום מחדש!

הענין של 'בקי ברצא ובקי בשוב' צריך להיות 'תמידי', ולא 'חד-פעמי'... מצד אחד אני רץ, ואני מנסה להגיע - 'בקי ברצא', ובאותו זמן אני מחזיק מעמד - אני 'בקי בשוב', ואם הייתי צריך ללכת קצת אחורה ולעשות 'רוס', זה מן השמים! ואכן היית רוצה להגיע בלי שום 'מחסומים' ובלי שום הפרעות, אבל הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את העולם, וצריכים סבלנות עצומה!

ואת ההתחזקות הזאת מקבלים מחדש אלול, ורבנו אומר שבזה תלוי כל התשובה - כל תקון הבטית, הכל תלוי בזה! מצד אחד יש לה רצונות גדולים, ואתה מתפלל, ומתקדם קדימה, ובאותו זמן אתה מחזיק מעמד! אתה לא נופל בדעתך משום דבר שבעולם!

ורבנו מלביש את זה בדברי דורשי רשומות: 'אני ל'דודי' ו'דודי' לי ראשי תבות 'אלול'; 'אני לדודי' זה בחינת 'בקי ברצא', שאני רץ ל'דודי' - זה הקדוש-ברוך-הוא, וכן מרמז במלת 'דודי' שמו של דוד המלך ע"ה - 'דודי' (כמו שכתוב הרבה בתנ"ך, ובפרט בספרי 'כתובים'), והרמז לענייננו כי מזמורי ספר תהלים שחבר דוד המלך מאד מסגלים

אמרנו עכשו ב'יום-כפור-קטן', בודוי של רבי נסים גאון (לשון הרגילה אצל רבי נתן בלקוטי-תפלות): 'אוי לי ווי לי! אהה עלי! אויה על נפשי'; וידוע אצל אנשי-שלומנו אשר 'אוי לי ווי לי' ראשי-תבות 'אלול'; שאדם מתעורר: 'רבנו של עולם, אוי לי ווי לי' - אני רוצה להתקרב אליך! אני רוצה להיות איש כשר! אני רוצה לעבד אותך באמת!... ואכן זה לא כל-כך קל, עובר עלי מה שעובר, יש לי הרבה נסיונות, אבל אני צועק להקדוש-ברוך-הוא: "אוי לי ווי לי" - ראשי-תבות 'אלול', אני מתחזק ב'כונת אלול', ואני יודע שזה חלק מהעבודה! מצד אחד אני רץ - אני עושה מה שאני יכול, אני לומד תורה, קובע לעצמי שעורי תורה בכל יום - עכשו הזמן להתחיל! אמנם תמיד צריכים להתחיל, אבל בפרט בראש-חדש אלול - כל מיני למודים קדושים: תקוני זהר, תנ"ך, ספרי רבנו שמאד מסגל ללמד ולסיים בימים אלה - אדם יתקדם עם רצונות גדולים, אבל אם 'היום פספסתי'... היום לא השלמתי כל השעורים... שלא יהיה לו חלישות הדעת ויחשש 'אולי זה לא בשבילי'... לא! צריכים להיות 'בקי בשוב' ולדעת שגם שם נמצא הקדוש-ברוך-הוא, ואם לא הספקתי - אני מחזיק מעמד! אני

מִצָּאָתָּ? ... זוּ 'מִצִּיאָה' הַמִּדְבָּרָת בַּפְּסוּק
הַשֵּׁנִי (קִהְלֶת ז, כו) - "וּמִצָּא אֲנִי מֵרַמּוֹת
אֶת הָאִשָּׁה", חֶסֶד וְשָׁלוֹם... אָבֵל אִם זָכִיתָ
לְהִתְחַמֵּת, וְהִתְקַיֵּם בָּךְ (מְשִׁלִּי יח, כב) "מִצָּא
אִשָּׁה מִצָּא טוֹב", אֶתָּה צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד
מְאֹד בַּעֲנֵן שֶׁל שְׁלוֹם־בֵּית!

נִמְצָא שָׁאֵם מִדְּבָרִים מ'מִצִּיאַת הַזְּוֹג'
- מִדְּבָרִים גַּם מ'שְׁלוֹם־בֵּית', וְזֶה נַעֲשֶׂה
בְּחֹדֶשׁ אֱלֹוִל, וְנִסְבִּיר:

כְּשֶׁאֲבָרְהֶם אֲבִינוּ שֶׁלַח אֶת אֱלִיעֶזֶר עֲבָדוֹ
לְמִצָּא זְוֹג לִיצְחָק בְּנוֹ, שֶׁאֵלֹו אֱלִיעֶזֶר: 'מֵה
יְהִיָּה אִם כְּשֶׁאֲלָךְ לְמִצָּא זְוֹג בְּחָרִן הִיא
לֹא תִרְצֶה לְלָכֶת אִתִּי?' אָמַר לוֹ אֲבָרְהָם
אֲבִינוּ (בְּרֵאשִׁית כד, ח): "וְאִם לֹא תֵאָבֶה הָאִשָּׁה
לְלָכֶת אַחֲרַיָּךְ וְנִקִּית מִשְׁבַּעֲתִי זֹאת".

אוֹמֵר רַבֵּנוּ: רָאָה וְהִבֵּט נִפְלְאוֹת תּוֹרַתֵנוּ,
כִּי רָאִשֵׁי תְבוֹת פְּסוּק זֶה הֵם אוֹתִיּוֹת אֱלֹוִל;
כִּי "וְאִם לֹא" הֵן אוֹתִיּוֹת ל"ו, "לְלָכֶת
אַחֲרַיָּךְ" הֵן אוֹתִיּוֹת ל"א, וּבְאֲמָצֵע: "תֵּאָבֶה
הָאִשָּׁה".

בְּחֹדֶשׁ אֱלֹוִל, וְכַמוּבָא בְּדְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי־מִוְהָר"ו, חֶלֶק ב', סִימָן עג) שְׁבִימִי אֱלֹוִל
צָרִיכִים לְהִגִּיד הִרְבֵּה תְהִלִּים^[א]; אוֹמֵר
רַבֵּנוּ: 'אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתִשְׁבּוּבָה' -
אָדָם שֶׁזֹּכֶה לְהִגִּיד תְּהִלִּים, הוּא מִתְעוֹרֵר
בְּתִשְׁבּוּבָה! אוֹמֵר רַבֵּנוּ: עַל־יְדֵי אֲמִירַת
תְּהִלִּים זֹכִים לְמִצָּא אֶת הַשַּׁעַר שֶׁל הַתִּשְׁבּוּבָה,
וּלְפִתּוֹחַ אֶת הַשַּׁעַר!^[א]

וּבַעֲת זְכוּת גְּדוֹלָה זוֹ שֶׁאֲנַחֲנוּ זֹכִים
לְהִיּוֹת כָּאן, וְלַהּוֹדוֹת לְהִלָּל וּלְשַׁבַּח
לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שֶׁזֶכֶה אוֹתָנוּ לָזֶה,
עֲלִינוּ לְזִכֹּר דְּבָרֵי רַבֵּנוּ בְּלְקוּטֵי־מִוְהָר"ו
חֶלֶק ב' סִימָן פ': "כּוֹנֵן אֱלֹוִל" זֶה 'מִצִּיאַת
הַזְּוֹג'; אָדָם שֶׁצָּרִיךְ לְמִצָּאוֹ זְוֹגוֹ, חֹדֶשׁ
אֱלֹוִל מְסַגֵּל לָזֶה!

וְכֵּן הַכּוֹנֵן 'מִצִּיאַת הַזְּוֹג'? יְדוּעַ לָנוּ מִפִּי
מוֹהֲרָא"ש הַקְּדוֹשׁ, שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּדְּבָרִים
מ'מִצִּיאַת הַזְּוֹג' הַכּוֹנֵן גַּם 'מִצִּיאַת שְׁלוֹם־
בֵּית'; כִּי אִם אָדָם מִצָּא זְוֹגוֹ וְהִתְחַמֵּת,
וְאַחֲרֵיכֵן אֵין שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּבֵית - מֵה

ב. הֵנָּה זְכִינוּ לְהִיּוֹת עַל קִבְרָה שֶׁל רוּת - הַסִּבְתָּא שֶׁל דּוֹד הַמֶּלֶךְ וְרַבֵּנוּ ז"ל, וּמִדּוּעַ נִקְרְאָת 'רוּת'? הֲלֹא הִיתָה מוֹאבִּית,
וְאֵף עַל פִּי כֵן קִבְּלָה אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה, כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהִיג אֶת הָעוֹלָם, וְכַהֲשִׁיחָה עֲלִינוּנָה כְּבַר בְּתוֹךְ שְׁמֵהּ מְרֻמָּז
שֶׁמְנִיחָה יֵצֵא דּוֹד הַמֶּלֶךְ 'שְׁרוּתוֹ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבּוּחוֹת' (בְּרֵכּוֹת זי, א), שֶׁזֶה סֵפֶר תְּהִלִּים שֶׁחִבֵּר. וְקִבְּלָה רוּת
זְכוּת לְהַקְבֵּר כָּאן - 'בְּקִרְיַת אֶרְבֶּע הוּא חִבּוּרָן', בְּאַתְרָא דְּשַׁעֲרֵי גִזְעָן, יַחַד עִם הָעִבּוֹת הַקְּדוּשִׁים וְהָאֲמֵהוֹת הַקְּדוּשׁוֹת.

ג. [הֵא לָךְ לְשׁוֹן רַבֵּנוּ ז"ל שֵׁם: 'כִּי יֵשׁ אֶחָד שְׂאִין לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת קָלָל לְתִשְׁבּוּבָה, וְאִפְלוּ מִי שִׁישׁ לוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת לְתִשְׁבּוּבָה,
אֵינוֹ זֹכֶה לְהִגִּיעַ אֶל הָאוֹת וְהַשַּׁעַר שֶׁל תִּשְׁבּוּבָה הַשִּׁיף לוֹ; וְאִפְלוּ אִם מִגִּיעַ לָשֵׁם, יָכוֹל לְהִיּוֹת שֶׁהַשַּׁעַר שֶׁל תִּשְׁבּוּבָה סָגוּר,
וּמִחֲמַת כָּל זֶה אֵין הָאָדָם זֹכֶה לְתִשְׁבּוּבָה. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים, אִפְלוּ מִי שְׂאִין לוֹ שׁוֹם הַתְּעוֹרְרוֹת לְתִשְׁבּוּבָה, הוּא
מִתְעוֹרֵר לְעִשּׂוֹת תִּשְׁבּוּבָה, וְגַם זֹכֶה עַל יְדֵי תְהִלִּים לְהִגִּיעַ אֶל הַשַּׁעַר וְאוֹת הַשִּׁיף לוֹ וּלְפִתּוֹחַ הַשַּׁעַר. נִמְצָא שֶׁזֹּכֶה עַל יְדֵי
תְּהִלִּים לְעִשּׂוֹת תִּשְׁבּוּבָה; ע"כ].

שְׁבָעוּלָם! וַאֲפֵלוּ אִם נִרְאָה שֵׁשׁ 'חומות
בְּרָזֵל' וְכָל מִינֵי מְנִיעוֹת וּבִלְבּוּלִים - כָּל
זֶה כְּשֶׁאַתָּה סוֹמֵךְ עַל הַכַּחַשׁ שֶׁל עֲצָמְךָ לְבָד,
אֲבָל מִיֵּד כְּשֶׁאַתָּה מוֹסֵר עֲצָמְךָ לְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ-הוּא - "וְלוֹ אֲנַחְנוּ", אֵין שׁוּם גָּבוּל
וְסוֹף לְמָה שֶׁאַתָּה יָכוֹל לַפְעֵל...

וְזוֹ 'פִּנְתַּת אֱלֹהִים' שֶׁאֹמֵר רַבֵּנוּ: "וְיֵאָמֵר
ל'א' - אִם תִּהְיֶה בָטֵל וּמִבְטָל, בְּבַחֲכִינַת
ל'א', אֲזִי תִזְכֶּה "לְלֶכֶת א'חֲרִיד" וְמָה כְּתוּב
בְּאֻמָּצֵעַ? "תִּאֲבָה הָאִשָּׁה" - שֶׁזֶּה עֲנִיָּן שֶׁל
מְצִיאת הַזְּוֹג, שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְמִצְאָה זְוֹגוֹ
וּלְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְאִם יִבְקֹשׁ
וַיִּתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא - יִזְכֶּה בְּוֹדָאֵי
לְהִיוֹשֵׁעַ בְּכָל מָה שֶׁהוּא צָרִיד, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲשֶׂה אִתּוֹ נִסִּים וּנִפְלְאוֹת! הוּא יִזְכֶּה
לְמִצְאָה בַּת־זְוֹג, וְלֹא רַק 'מִצְאָה' אֶת בַּת־זְוֹגוֹ,
אֲלָא יִתְקַים "תִּאֲבָה הָאִשָּׁה" - שֶׁזֶּה עֲנִיָּן
שֶׁל שְׁלוֹם-בֵּית [תִּאֲבָה הָאִשָּׁה אוֹתִיּוֹת
'אֶהְבֶּת הָאִשָּׁה', הֵינּוּ שְׁיֵהִי שְׁלוֹם-בֵּית
אִמְתִּי]; כָּל זֶה נִכְלָל בְּכֹנֶת אֱלֹהִים!

בְּכִדִּי לְהִגִּיעַ ל'שְׁלוֹם-בֵּית' - לֹא יְכוּלִין
לְלֶכֶת "בְּחֹמֶר הַדִּין", שֶׁאָדָם מִתְעַקֵּשׁ: "אֲנִי
מִכְרַח לְהוֹצִיא אֶת רְצוֹנִי מִן הַכַּחַשׁ אֶל
הַפְּעִל!..." עִם תּוֹקֶפְנוֹת זֶה לֹא 'הוֹלֵךְ'...
אָדָם צָרִיד תָּמִיד לִדְעַת לְמִסֹּר עֲצָמוֹ
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וַיִּהְיֶה חֹזֵק בְּמִדַּת
'וְתִרְנוּת'! כִּמָּה מוֹהֲרָא שׁ כּוֹתֵב בְּמִכְתָּבִים:
- וְתִרְנוּת! בְּבֵית צְרִיכִים וְתִרְנוּת! הֵן מִצַּד

"וְיֵאָמֵר ל'א" סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל עֲנִיָּן שֶׁל
בְּטוֹל, שֶׁאָדָם צָרִיד לְהִגִּיעַ לְבְטוֹל אִמְתִּי
שֶׁל "ל'א", וַיֵּדַע הֵיטֵב: "אֲנִי שׁוּם דְּבָר!"
וְזֶה סוֹד "וְיֵאָמֵר ל'א" - "לְלֶכֶת א'חֲרִיד",
כִּי כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְהִיּוֹת בְּבַחֲכִינַת "ל'א",
אֲזִי הוּא יִזְכֶּה "לְלֶכֶת א'חֲרִיד"!

וְזֶה גַּם-כֵּן עֲנִיָּן שֶׁל 'בְּקִי בְּרִצָּא וּבְקִי
בְּשׁוּב', כִּי "לְלֶכֶת א'חֲרִיד" זֶה 'בְּקִי בְּרִצָּא'
- שֶׁאָדָם הוֹלֵךְ אַחֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אֲבָל מָה הוּא עוֹשֶׂה "אִם ל'א"?... אִם לֹא
'הוֹלֵךְ' לוֹ - הוּא רוֹצֶה לְהִתְקַרֵּב, אֲבָל כָּל
פַּעַם בִּלְבּוּלִים אַחֲרִים, מְנִיעוֹת אַחֲרוֹת,
מִחְסוּמִים שׁוֹנִים... דַּע שֶׁזֶּה 'פִּנְתַּת אֱלֹהִים'!
וְעַל-כֵּן בְּשִׁנְיָהֶם יִחַדְיוּ יִשְׁנוּ צִרוּף 'אֱלֹהִים'
- "וְיֵאָמֵר ל'א", שֶׁזֶּה אָדָם שֶׁל'א' הוֹלֵךְ לוֹ...
אִם הוּא מִחֲזִיק מַעֲמָד, אֲזִי יִזְכֶּה "לְלֶכֶת
א'חֲרִיד"!

בְּמִזְמוֹר לְתוֹדָה' אוֹמְרִים (תְּהִלִּים ק, א): "דַּע
כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ
עִמּוֹ וְצִאֵן מִרְעִיתוֹ"; וּבִפְסוּק הַזֶּה יֵשׁ 'קָרִי'
ו'כְּתִיב': ה'קָרִי הוּא 'וְלוֹ', וְה'כְּתִיב' הוּא
'וְלֹא', וּשְׁנֵי־הֶם יִחַדְיוּ הוּא צִרוּף 'אֱלֹהִים', וְזֶה
אוֹתוֹ עֲנִיָּן הָאֹמֵר: אִם אָדָם זֹכֶה לְקַיֵּם
"וְלֹא אֲנַחְנוּ" - הוּא מִבְטָל אֶת עֲצָמוֹ וַיֵּדַע
שֶׁהוּא "ל'א", אֲזִי זֹכֶה לִדְעַת אֲשֶׁר "וְלוֹ
אֲנַחְנוּ" - אֲנַחְנוּ בְּיָדוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא!
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת הָעוֹלָם, וּבִכְחוֹ
שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִמְשֵׁר לְבַצֵּעַ כָּל דְּבָר

האשה והן מצד הבעל!

כי חכמינו הקדושים אומרים שאלעזר קבל בזיון מאברהם אבינו שאמר לו: 'בני ברוך, ואמה ארוך'^[1], ואין ארוך מדבק בברוך - אליעזר קבל בזיון גדול, אבל הוא זכה ל'כוננת אלול'! כי רבנו אומר (לקוטי מוה"ר, חלק, א' סימן 1) ש'כוננת אלול הוא "ישמע בזיונו ידם וישתק", ולזה זכה אליעזר עבד אברהם - שהוא קבל בזיון, ושתק. הוא לא נפגע ולא הלך... הוא הלך! הוא המשיך בדרכו!

ואברהם אבינו כבר רמז לו 'אתה תצליח בשליחות הזאת!' למה? 'כי יש לך כוננת אלול'... אברהם אבינו ראה שהוא באמת קבל את הבזיון, ולא קרא תגר, והבין שהוא יהיה שליח נאמן למצא את הזוג האמיתי של יצחק אבינו - רבקה אמנו.

והנה חכמינו הקדושים אומרים (שבת פט:): על הפסוק (ישעיה סג, טז): "כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יפירונו אתה ה' אבינו גאלנו מעולם שמך" - 'לעתיד לבא יאמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם בניה חטאו לי, אמר לפני רבוננו של עולם ימחו על קדשת שמך! אמר: אימר ליה ליעקב דהוה ליה צער גדול בנים אפשר דבעי רחמי עליהו. אמר ליה בניה חטאו, אמר לפני רבוננו של עולם ימחו על קדשת שמך!'

כשהולכים בדרך זו, זה מיצר ענין של "תאבה האשה" - שיש אהבה ואחדות בבית, וזו התכלית! וזו 'כוננת אלול' שמקריחים לילך בדרך, כי אי אפשר ללכת תמיד בעקשנות - 'אני רוצה שתהיי כה וכה, וזה! אני לא נותן שום אפשרויות אחרות ושום בררות!' - זה לא 'הולך' ככה... אתה יכול לעורר ולבקש ולהתפלל להקדוש ברוך הוא, אבל לא ללכת עם תקף הדין!

זה הסוד של 'בקי בשוב' - שאדם יזכה להיות בבחינת "לא", שהוא ידע להיות חכם ולא להכריח את הרצון שלף על השני - לא פעל על אשתו ולא אשה על בעלה; זו 'כוננת אלול' בשלמות!

ואת זה גלה לנו הקדוש ברוך הוא בתורה הקדושה על ידי יצחק אבינו, שהוא היה צריך למצא את בת-זוגו - רבקה, ואברהם אבינו שלח את אליעזר עבדו הנאמן - "עבדו זמן ביתו המשל בכל אשר לו" (בראשית כד, ב), ובתחלה אליעזר חשב שמא הוא יזכה להשתדף עם רבו, כי היתה לו בת, ואולי היא תנשא ליצחק, אבל אז הוא זכה לקבל את הלמוד של אברהם אבינו: 'תבטל את עצמך! זה לא בשבילך!'

ד. אליעזר היה מזרע כנען שנתקלל על ידי נח (בראשית ט, כה) "ארוך כנען וגו'".

ברוך-הוא - 'בְּקִי בְּרָצָא וּבְקִי בְּשׁוּב'.

ומסיימת הגמרא, שיצחק אבינו אומר להקדוש-ברוך-הוא: רבונו של עולם, אם אינך רוצה לקחת חצי, אני לוקח את הכל! ומיד: 'פתחו ואמרו "כי אתה אבינו"'. כי זהו אבא אמתי - שהוא לא מותר! הוא אומר: 'אני כבר שכבתי על המזבח ופרחה נשמת! כבר מסרתי בפשי להקדוש-ברוך-הוא! רבונו של עולם, אתה לא רוצה לקבל חצי? אני לוקח את הכל על עצמי!...'.

עלינו להבין: וכי זהו סוג של 'תרגיל'? מה כל הענין השמון בדברי יצחק אבינו? אבל זהו הסוד העמוק של 'פונת אלול': יצחק אבינו אומר להקדוש ברוך הוא 'אני לוקח את הכל עלי' - אני אלמד לנשמות ישראל איך שתמיד יהיו בקיאים הן 'ברצא' והן 'בשוב', ויזכו תמיד להתחזק, ויזכו למצא את זווגם, ובביתם ישרה שלום-בית אמתי, את הכל אני לוקח עלי!...

כי הצדיקים מוסרים נפשם תמיד כדי לחזק את נשמות ישראל, וזהו שיצחק אבינו אומר: 'רבונו של עולם, אם אתה לא רוצה שיהיה 'פלגא עלך', אני לוקח על עצמי את הכל... החלק שלך כבר עלי! אני מקבל את הכל! אני אחזק נשמות ישראל ואחזק אותם!...' - נמצא אפוא, שיצחק אבינו מציל את כלם... ועל כך מסיימת הגמרא: "כי אתה אבינו!" - זו ההצלה

ממשיכה הגמרא ואומרת: לא-כן יצחק אבינו, שכשאומר לו הקדוש-ברוך-הוא 'בניך חטאו לי', הוא מוסר נפשו ומקבל על עצמו את הכל! ואכן, תחלה אומר יצחק אבינו: רבונו של עולם, הבה ונעשה עסק... אתה אומר "בניך חטאו לי", אבל בוא נעשה חשבון: כמה הם חטאו? ויצחק אבינו מתחיל לעשות חשבון: הם ישינים, אוכלים, עובדים, לא נשאר הרבה שעות... אומר יצחק אבינו להקדוש-ברוך-הוא על אותן כמה שעות שנשארו: "פלגא עלי ופלגא עלך" - 'אני לוקח על עצמי חצי, ואתה - רבונו של עולם - תקח את החצי השני!...' כי יצחק אבינו הוא כזה "אב הרחמן" שהוא לא מרפה, ומוסר נפשו בשביל נשמות ישראל! ולמה? כי הוא הוא ה'פונת אלול'! ממציאת זווגו נתגלה כל ענין 'פונת אלול', והוא ההמשך של כלל ישראל בענין 'פונת אלול'.

ועל-כן יצחק אבינו אומר 'פלגא עלי ופלגא עלך' - שזה סוד 'בְּקִי בְּרָצָא וּבְקִי בְּשׁוּב', הוא אומר: 'רבונו של עולם, פלגא עלי' - אני מחזק נשמות ישראל שיהיו חזקים וירצו לעשות רצונה תמיד, אף כמו-כן "פלגא עלך" - רבונו של עולם, אתה מכרח לחזק אותם! אם אינם תמיד כמו שצריך - הם צריכים חזק... זה סוד ה'חלוקה' שיש בין יצחק אבינו להקדוש-

שֶׁל יִצְחָק אָבִינוּ!

זֶה נִתְקַדֵּשׁ קֹדֶשׁ קִדְשִׁים!

וְאוֹמֵר הֶרֶמֶב"ם: גַּם הוּא יִזְכֶּה לְקַבֵּל כְּמוֹ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם! כְּלוּמָר, לֹא שֶׁבִפְעֻל מַמָּשׁ
יִתְּנוּ לוֹ תְּרוּמוֹת וּמַעֲשֵׂרוֹת, וְכָל מִתְּנוֹת
הַכֹּהֲנִיָּה, כִּי זֶה שֶׁיֵּד רַק לִכְהֵן מִמָּשׁ, אֲבָל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא יִפְרֹג אוֹתוֹ בְּשִׁפְעוֹ...
הוּא יִהְיֶה כְּמוֹ הַכֹּהֲנִים! וּמִסֵּים הֶרֶמֶב"ם
עִם הַפֶּסוּק (תְּהִלִּים טז, ה): "ה' מִנֵּת חֶלְקִי
וְכוֹסִי אֶתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי" - הוּא יִקַּבֵּל אֶת
מִנַּת חֶלְקוֹ!

וּמִמֵּילָא כְּשֶׁכְּתוּב בַּפֶּסוּק: "וְיִשְׂרָת בְּשֵׁם
ה' אֱלֹהָיו כָּכָל אֲחִיו הַלְוִיִּם הַעֲמִידִים שָׁם
לִפְנֵי ה'" - זֶה סוֹבֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מֵאֲתָנּוּ; מִי שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת "מִשְׂרָת בְּשֵׁם
ה'" - לַמּוֹד הַתּוֹרָה, עֲבוּדַת הַתַּפְלָה וְכוּ',
הוּא "כָּכָל אֲחִיו הַלְוִיִּם הַעֲמִידִים שָׁם לִפְנֵי
ה'" - כְּמוֹ כָּל הַכֹּהֲנִים...

וְמָה הוּא יִקַּבֵּל? מִמֵּשִׁיךְ הַפֶּסוּק: "חֶלְק
כְּחֶלֶק יֹאכְלוּ" - 'חֶלְק כְּחֶלֶק' זֶהוּ כָּל מָה
שֶׁדִּבְרָנוּ בְּעֵינֵינוּ יִצְחָק אָבִינוּ שֶׁאוֹמֵר 'פִּלְגָא
עָלִי וּפִלְגָא עָלֶיךָ' - יִשְׁנֵם שְׁנֵי חֶלְקִים! שְׁנֵי
סוּד כְּנֻת אֱלוּל' שֶׁהוּא עֵינֵן שֶׁל מִצִּיָּאת
הַזּוּג וּשְׁלוֹם-בֵּית, שֶׁגַּם זֶה עֵינֵן שֶׁל 'שְׁנֵי

וְהִנֵּה הַיּוֹם קָרָאנוּ בַּתּוֹרָה בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ
- פִּרְשַׁת שְׁמִטָּה - לְגַבִּי הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים
מִשְׂרָתִי ה': "וְיִשְׂרָת בְּשֵׁם ה' אֱלֹהָיו כָּכָל
אֲחִיו הַלְוִיִּם הַעֲמִידִים שָׁם לִפְנֵי ה'"; וְהִנֵּה
רְגִילִין אֲנוּ לְהַזְכִּיר אֶת דְּבָרֵי הֶרֶמֶב"ם
הַקְדוּשׁ (סוֹף הַלְכוֹת שְׁמִיטָה וְיוֹבֵל), שֶׁכְּשֶׁמִּדְּבָרִים
מִהַכֹּהֲנִים "מִשְׂרָתִי ה'" - מִדְּבָרִים מְכֻל
מִי שֶׁנִּדְּבָו לְבוֹ לְהִיּוֹת "מִשְׂרָתִי ה'" [ה] -
לְלַמֵּד תּוֹרָה, לַעֲבֹד עֲבוּדַת הַתַּפְלָה, לְקַיֵּם
מִצְוֹת, לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד, לְזַכּוֹת אֶת
עַם-יִשְׂרָאֵל - כְּמוֹ הַכֹּהֲנִים, שֶׁהֵם מִשְׂרָתִים
בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ וּמִזְכִּים אֶת כָּל־אֶדָם
שֶׁהוֹלֵךְ לְזַכּוֹת אֶת עַם-יִשְׂרָאֵל עִם אֱמוּנָה
- מִפִּיץ אוֹר וְבִנּוּ, מְבִיא לָהֶם תְּקוּהָ בְּחַיִּים,
מְלַמֵּד אוֹתָם אֵיךְ אֲפֻשֶׁר לְהַחֲזִיק מִעֲמִיד
אֲפִלּוּ בְּמִצְבֵּי־הַכִּי קִשִּׁים, אוֹמֵר הֶרֶמֶב"ם:
הוּא נַעֲשֶׂה כְּמוֹ "מִשְׂרָתִי ה'!"

וּלְשׁוֹנוֹ הַזֶּהב"ה שֶׁל הֶרֶמֶב"ם שָׁם: "הֲרִי
זֶה נִתְקַדֵּשׁ קֹדֶשׁ קִדְשִׁים!" לִזֶּה זֹכָה אֶדָם
שֶׁפּוֹרֵק מֵעַל עֲצָמוֹ עַל הַמַּלְכוּת וְעַל דְּרֹךְ
אֶרֶץ, וְעַקֵּר הָעַל שְׁלוֹ הוּא 'עַל תּוֹרָה' וְעַל
תַּפְלָה' - זֶה מָה שֶׁהוּא רוּצָה, אֲזִי: "הֲרִי

ה. [וזו לשון הרמב"ם שם: 'ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבדו לדעה את ה', והלך ישר כמו שעשהו האלהים, ופרק מעל צוארו על החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם, הרי זה נתקדש קדש קדשים, והיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים, ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללוים; ע"כ].

ו. כפי שרגילין 'גדולים' לכנות את לשון הרמב"ם הקדוש - 'לשונו הזהב'.

של 'פונת אלול' - א'ני ל'דודי ו'דודי לי - שלום בית, מציאת הזוג! ובדאי צריכים לפעל בענין זה ישועות ורחמים, וזו העבודה של האבות הקדושים, ובפרט יצחק אבינו, שהוא זה שגומר את כל השידוכים... והוא בונה את בתי בני ישראל בקדשה, מאחד את כלם ביחד!

ולכן, עלינו לשבח לאדון הכל - להקדוש ברוך הוא, על שנתן לנו זכות גדולה להיות כאן - בקרית ארבע הוא חברנו, ובדברי חכמינו הקדושים ישנם כמה פרושים מדוע נקראת 'קרית ארבע', ובפשטות כי נקברו בה ארבעה זוגות - אדם וחוה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה; ובפנימיות ענין 'קרית ארבע' הוא ענין של 'לקרא' תמיד לאבינו שבשמים, שעל זה מרמז המספר 'ארבע' - ארבע אותיות שמו של הקדוש ברוך הוא, שזה מאיר מאד מאד במקום הזה של האבות הקדושים!

וזו ההכנה שלנו לקראת השנה החדשה - עכשו בחדש אלול, לקים "א'ני ל'דודי ו'דודי לי" - אני עושה את הכל להתקרב, ויחד עם זאת לא לקבל חלישות הדעת לרגע, כי אם לבטח בשם ה'!

הנה התחלנו לומר את המזמור "לדוד ה' אורי וישעי", ובמזמור הזה ישנן קמ"ח תבות - כמנין שמו של רבנו ז"ל, כי רבנו

חלקים, וכדאיתא בזהר הקדוש (לך לך פה): ששני בני הזוג הם שני חלקים של נשמה אחת, וצריך להיות ביניהם אחדות אמיתית, שזהו "חלק כחלק יאכלו" - שלא יהיה שום הבדל ביניהם, ועל ידי זה יהיה פונת אלול בתכלית השלמות, שיתקיים "תאבה האשה", ויהיה השלום בית הכי נפלא, כי אמנם הם שני חלקים אבל "חלק כחלק יאכלו" שניהם יחדיו, כי שניהם בעצם נשמה אחת...

ומאיפה מקבלים את זה? על זה מסיים הפסוק: "לבד ממכריו על האבות" - שזהו הענין האמור, שזה סובב על יצחק אבינו שעליו נאמר "כי אתה אבינו", ועל אף "כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירו" - אתה אבינו! גם אם היה איזה ענין של חטא חס ושלום, יצחק אבינו כן מקבל את זה! וזהו "לבד ממכריו על האבות" - הוא מכיר אותנו... כי "אתה" אבינו!

והוא כבר מחזיר אותנו לתוך הקדשה, וממילא הוא מאחד את האבות הקדושים יחד אתו - אברהם הוא הראשון, יעקב הוא הנכד, ויצחק מאחד את שניהם ביחד, ומתקיים "חלק כחלק יאכלו" - לבד ממכריו על האבות", שזה יצחק אבינו שעליו כתיב "כי אתה אבינו", ומתקיים בו 'ממכריו' - כי הוא מכיר אותנו, והוא האבא שמגלה לנו: אל תתיאש! כי כל הענין שלי זה הענין

מסִיִּמִּים עִם אוֹתָן תַּפְלוֹת שְׁסִימְנוּ אֶת יוֹם
כְּפוּר קָטָן - שְׁאוּמְרִים "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד", בְּרוּךְ, שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד" בְּקוֹל רֹם, "ה' הוּא הָאֱלֹקִים";
וּכְשֶׁאוּמְרִים זֹאת בְּסוּף תַּפְלַת נְעִילָה - אַז
מְסִיִּמִּים אֶת הָאֲרָבָעִים יוֹם הָאֵלּוּ שֶׁהֵם
פְּתִיחַת הַהִיכָל!"

נִמְצָא, שֶׁאֵם עֲכָשׁוּ הוּא זְמַן שֶׁל "פְּתִיחַת
הַהִיכָל" - הֵבָה וְנִכְנָס אֶת רֹאשְׁנוּ בְּתוֹךְ
הַהִיכָל... נִקַּח אֶת הָרֹאשׁ שֶׁלֵּנוּ, וְהִנֵּה אֲנִי
עֲכָשׁוּ בְּתוֹךְ חֹדֶשׁ אֵלּוּל, בְּתוֹךְ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת הָרַחֲמִים, וְאֲנִי מִבְּקָשִׁים רַחֲמִים
וְחֻסָּדִים מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - מִצִּיאַת
הַזֶּהוּי לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁלוֹם בֵּית לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד, כָּל הַיְשׁוּעוֹת בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן
בְּעֶזְרַת ה', רְפוּאוֹת שְׁלֵמוֹת לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל
- לְכָל מִי שֶׁצְּרִיכִים רְפוּאָה! יְשׁוּעוֹת בְּכָל
הָעֲנִינִים! שִׁיְהִי בְּרִיאוֹת בְּגוֹף לֵב וְנַפֶּשׁ
בִּיחָד! וּפְרִנָּה בְּשִׁפְעִי!

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִזְכֶּה בְּאַמַּת
לְנֹצֵל אֶת הַחֹדֶשׁ הַקְדוּשׁ הַזֶּה, וְלַהֲגִיעַ
לְרַבְּנוּ הַקְדוּשׁ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה בְּשִׁמְחָה
וּבְשִׁשּׁוֹן בְּעֶזְרַת ה'! שִׁיְהִי בְּעֶזְרַת ה' שְׁנַת
גְּאֻלָּה וְיְשׁוּעָה, שְׁנַת פְּדִיּוֹן מִהַגְלוֹת לְכָל
עַם יִשְׂרָאֵל! בְּקֶרֶב יְבוּא מְשִׁיחֵצִדְקָנוּ
וְיִהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

הוּא זֶה שְׁפּוֹתָח אֶת הָעֵינִים שֶׁלֵּנוּ לְדַעַת
מִה זֶה חֹדֶשׁ אֵלּוּל, וְלַדַּעַת מִה זֶה "לְדוֹד ה'
אוּרִי וְיִשְׁעִי" - רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיוֹם־הַכְּפוּרִים,
וּכְמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָאֲרָה
כֹּה, ד): 'אוּרִי - בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְיִשְׁעִי - בְּיוֹם
הַכְּפוּרִים; וְכֵן חַג הַסְּכוּת מְרָמָז בְּמִזְמוֹר
זֶה - "כִּי יִצְפְּנִי בְּסֻכָּה בְּיוֹם רָעָה"; כָּל
עֲנִינֵי יָמִים קְדוּשִׁים אֵלּוּ מְרָמָזִים שֵׁם.

וּמוֹכָא בְּדִבְרֵי הָאֲר"י הַקְדוּשׁ, אֲשֶׁר קָמ"ח
הַתְּבוֹת שֶׁבְּמִזְמוֹר זֶה מְכַנְּנוֹת כְּנֶגֶד שְׁתֵּי
תְּבוֹת "עַד" הַמְרָמָזוֹת עַל שֵׁם הַבְּטָחוֹן,
וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה כו, ד): "בְּטַחוּ בַּה' עַדִּי
עַד" - "עַד ב' פְּעָמִים בְּגִימָטְרִיא קָמ"ח;
וְעוֹד אֵימָא בְּדִבְרֵיו, שֶׁבְּמִזְמוֹר הַזֶּה מְזַכֵּרִים
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פְּעָמִים אֶת שֵׁם הַנִּי"ה בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הָרַחֲמִים
שֶׁאֲנִיחְנוּ מְעוֹרְרִים עֲכָשׁוּ בְּחֹדֶשׁ אֵלּוּל,
שָׁזָה כְּמוֹ "פְּתִיחַת הַהִיכָל"!

מַעֲכָשׁוּ - רֹאשׁ־חֹדֶשׁ אֵלּוּל, עַד יוֹם־כְּפוּרִים
בְּתַפְלַת נְעִילָה - אֲרָבָעִים יוֹם אֵלּוּ הֵם
"פְּתִיחַת הַהִיכָל" שֶׁאֵז מִתְּגַלִּים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת הָרַחֲמִים שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַבְּטִיחַ
שֶׁאֵינָן חוֹזְרוֹת רִיקָם!

עֲכָשׁוּ אֲמָרְנוּ יוֹם כְּפוּר קָטָן, וּבְעוֹד
אֲרָבָעִים יוֹם יִהְיֶה יוֹם כְּפוּר גָּדוֹל,
שְׁחַתְמָתוֹ הִיא בְּתַפְלַת נְעִילָה שְׁאוֹתָהּ